

Rode Kruis
Vlaanderen

helpt
helpen

“2017 IN DE VERF”

HELPEN MET DE JUISTE DRIJFVEER

Meer dan ooit helpt het Rode Kruis helpen. Wie een blik werpt op onze cijfers merkt dat meteen.

Daarom zetten we onze resultaten graag in de verf. Denk maar aan de verdere uitbouw van onze zorgactiviteiten en de groeiende slagkracht van onze lokale afdelingen. Daarnaast was 2017 ook een jaar waarin we onze expertise verder ontwikkelden en uitdroegen. Zeker voor wat betreft bloedvoorziening, eerstehulpopleidingen, rampenparaatheid en hulpverlening.

Als onafhankelijke vrijwilligersorganisatie werkt Rode Kruis-Vlaanderen samen met 190 landen. Samen werken we als één geheel op basis van zeven fundamentele beginselen: menselijkheid, onpartijdigheid, neutraliteit, onafhankelijkheid, vrijwilligheid, eenheid en universaliteit. Het zijn deze basisprincipes die ervoor zorgen dat we overal gewaardeerd en gerespecteerd worden.

“Omdat het Rode Kruis is opgericht op basis van zeven fundamentele beginselen, is onze organisatie ook intern sterk waardengedreven. Zo verwachten we van iedereen – medewerkers en vrijwilligers – professionaliteit, teamgerichtheid, integriteit en zin voor initiatief. En dat werkt, letterlijk. Dankzij de unieke samenwerking tussen onze duizenden vrijwilligers en medewerkers slagen we erin elke dag overal mensen te helpen.”

Prof. dr. Philippe Vandekerckhove

HELPEN MET DE JUISTE DRIJFVEER

IEDEREEN HELPT

Mensen niet alleen zichzelf, maar ook anderen laten helpen: dat is voor ons de kern van het begrip zelfredzaamheid.

In Vlaanderen willen we zoveel mogelijk mensen eerstehulpvaardig maken. Om dit duurzaam aan te pakken, focussen we op onderwijs. Leerkrachten kunnen zo hun leerlingen opleiden en dit ieder jaar opnieuw.

“Dit jaar ontwikkelden we een volledig nieuwe Train the Traineropleiding voor leerkrachten in het lager onderwijs en achter de schermen werken we nu al aan een opleidingsaanbod voor leerkrachten in het kleuteronderwijs.”

Hans Verstraeten, manager Eerste Hulp

Opleiding is een van de essentiële schakels om mensen zelfredzaam te maken. Op die manier geef je een hele maatschappij meteen de tools in handen om krachtig en efficiënt te reageren op tegenspoed.

Het Grote Merengebied in Midden-Afrika is een van de regio's waar we sterk inzetten op rampenparaatheid. In 2017 boekten we de eerste successen in Rwanda, Burundi en Oeganda. Een 300-tal Rode Kruis-vrijwilligers en -medewerkers kreeg er een training in rampenhulpverlening.

“Ter plaatse maken wij het verschil. Vlakbij gebieden gevoelig voor natuurrampen hebben we een pak magazijnen van nul opgebouwd en enkele andere gerenoveerd. In het geval van een nieuwe ramp, liggen er nu al meer dan 200.000 goederen klaar. Denk maar aan waterzuiveringstabletten of golfplaten om afgerukte daken te vervangen.”

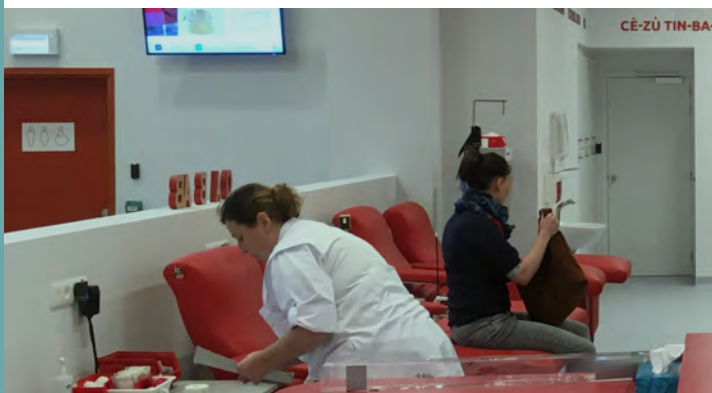
Jeroen Van Keer, internationaal afgevaardigde,
Rwanda

KLAAR VOOR NIEUW

Onze samenleving is continu in verandering. Rode Kruis-Vlaanderen evolueert mee en anticipeert voortdurend op veranderende noden.

Een voorbeeld: vandaag leveren we elke dag voldoende, kwaliteitsvolle en vooral erg veilige bloedproducten aan de ziekenhuizen in Vlaanderen en Brussel. Om in de toekomst de vraag en het aanbod van bloedproducten nog beter op elkaar af te stemmen, verandert er vooral wat voor plasma. Wereldwijd stijgt de nood. Plasma wordt immers als basis gebruikt voor heel wat levensreddende medicatie en daar is steeds meer vraag naar.

Omdat de Belgische overheid niet volledig afhankelijk wil worden van plasma uit het buitenland, zal Rode Kruis-Vlaanderen op haar vraag de komende vijf jaar, élk jaar vijf procent meer plasma afnemen en ter beschikking stellen aan de plasmafractioneerder. Die verwerkt het en maakt er levensreddende medicijnen van.

NIEUWE NODEN

Een mooie uitdaging en een opportuniteit. Daarom houden we onze donorcentra langer open én verhuisden we in december naar een gloednieuw donorcentrum in het hartje van Brussel. Zo zijn we nog beter bereikbaar voor alle Brusselaars en pendelaars in de hoofdstad.

“Tegelijkertijd bouwen we vanop dezelfde locatie ook de vrijwilligerswerking verder uit. De focus ligt daarbij op de eerstehulp cursussen, Aangepaste Vakanties en de Zorgbib. De zorgactiviteiten van Rode Kruis-Vlaanderen zijn misschien minder zichtbaar, voor duizenden mensen betekenen ze wel een wereld van verschil.”

Pol Casteleyn, provincievoorzitter

EFFICIENT EN EF

EFFECTIEF

We willen zo efficiënt en effectief mogelijk helpen. Onze beschikbare middelen zetten we daarom optimaal in en dat uit zich op heel wat manieren. Enkele voorbeelden.

In eigen land introduceerden we de Lokale Steunactie: een fondsenwervingsactie waarvan – net zoals bij de stickerverkoop – de opbrengst integraal naar de lokale afdelingen gaat. Door samen te werken verstuurdde de afdelingen dit jaar meer dan een miljoen brieven en konden ze effectief 38% van de Vlaamse gezinnen over hun activiteiten informeren.

Ook online slagen we erin om de Vlaming het hele jaar door goed te informeren. We zijn actief aanwezig op Facebook, Twitter, Instagram en LinkedIn en meer dan 54.000 mensen volgen ons op een van deze sociale mediakanalen. In totaal bereikten we in 2017 zo maar liefst 15 miljoen surfers.

Daarnaast zorgen we er ook voor dat we bestaande processen blijven automatiseren en digitaliseren. Een goed voorbeeld hiervan is ROOS, het Red Cross Online Ordering System. Een handig en performant systeem voor ziekenhuizen waarmee ze vanaf dit jaar de nodige bloedproducten elektronisch kunnen bestellen. Snel en efficiënt.

Ook in het buitenland zetten we onze middelen duurzaam in. Zo vertrokken er in 2017 zes succesvolle expertisemissies naar Tanzania, Rwanda, Burundi, Malawi, Madagascar en Zuid-Afrika. Vrijwilligers en medewerkers van Rode Kruis-Vlaanderen coachten er plaatselijke lesgevers in hun competenties, zodat zij er op hun beurt de zelfredzaamheid van de bevolking kunnen verhogen.

EN FOCUS OP ONDER

EXPERTISE IN AL ONZE ACTIVITEITEN

Om beter te helpen zet Rode Kruis-Vlaanderen sterk in op onderzoek. Bij alles wat we doen, vertrekken we vanuit een evidence-based principe. Dat betekent concreet dat we elke handeling in de praktijk onderbouwen met het beste beschikbare wetenschappelijke bewijsmateriaal. Die studies vullen we nadien aan met de expertise van deskundigen en praktijkervaring.

Wereldwijd is er nog maar weinig onafhankelijk en kwaliteitsvol onderzoek verricht over ons type van activiteiten. Daarom zetten we zelf sterk in op onderzoek en innovatie. Samen met onze kennis en ervaring ter plaatse bezorgt deze combinatie ons een unieke expertise op het gebied van gezondheidszorg en hulpverlening.

Om de veiligheid van zowel de donor als de ontvanger van bloed te garanderen,

RZOEK

onderbouwen we bijvoorbeeld de selectiecriteria voor bloeddonoren met verschillende systematische reviews. Een van deze droeg dit jaar bij aan een wetswijziging en de nieuwe bloedwet die op 7 september van kracht ging. Zo mogen mannen die één jaar geen seks hadden met andere mannen vanaf nu bloed geven.

Daarnaast kregen we in juni ook een kwaliteitslabel van het Belgisch Centrum voor Evidence Based-Medicine voor de richtlijnen die aan de basis liggen van onze publicaties *Help! Eerste hulp voor iedereen* en *Help! Eerste hulp voor hulpverleners*. Hier ging heel wat onderzoek aan vooraf en dat werk zien we dit jaar beloond.

Ook het onderzoek naar 'forecast-based financing' is nieuw. Bij deze strategie wachten landen niet op een natuurramp, maar ondernemen ze preventief acties zoals het verdelen van eerstehulp- en hygiënekits of het voorzien van tenten. Sinds oktober bekijken we samen met het Climat Centre van de Internationale Federatie van Rode Kruis- en Rode Halve Maanverenigingen en het Duitse Rode Kruis in Mozambique of deze strategie effectief helpt om het menselijk leed en de economische schade na zo'n ramp te verkleinen.

2017 IN CIJFERS

270 *uitleenpunten*

3.748 kinderen
leerden eerste hulp

76 p

18 landen
gesteund bij nood en ramp

371.209 geslaagde
donaties

49.329 mer

14 wetenschappelijke
publicaties

43 *dringende
sociale
interventies*

935 patiënten geholpen bij orgaan

5.704 asielzoekers
opgevangen

13.051
vrijwilligers

978
*onvergetelijke
vakanties*

positieve opsporingsdossiers

13 structurele
internationale
partnerships

Benieuwd naar onze financiële cijfers?
Surf naar www.rodekruis.be/financieelverslag.

personen opgeleid in eerste hulp

25.789
plasmadonoren

2.539
*nieuwe bedrijfs-
hulpverleners*

46 alarmen

transplantatie en stamceldonatie

*“Ook in 2017 blijft het
onze missie om de meest
kwetsbaren in onze
maatschappij te helpen.
Afgelopen jaar hielpen
13.051 vrijwilligers en
1.270 werknemers meer dan
6 miljoen Vlamingen
om kwetsbare mensen
te kunnen helpen.*

*Daar zijn we fier op, want
deze betrokkenheid is enorm.*

*Daarom zetten we hun
resultaten graag in de verf.”*

Philippe Lambrecht, gemeenschapsvoorzitter

Meer weten? Surf naar
www.rodekruis.be/jaarverslag
en bekijk ons jaarverslag online.

JANUARI

Populariteit van Zorgbib stijgt

Klaar voor een praatje, gewapend met een goed boek, een cd of een dvd. Dat is het concept van onze Zorgbib. Onze vrijwilligers stellen sociaal contact centraal en door de vergrijzing, de vereenzaming en het toenemend aantal mensen met dementie merken we dat dit initiatief steeds populairder wordt. Het uitgebreide aanbod aan materialen laat ons toe om een heel breed publiek te bereiken. Zo kunnen ook mensen die verblijven in opvangcentra voor asielzoekers of psychiatrische instellingen op onze diensten beroep doen.

93.054 UITGELEENDE
MATERIALEN IN
370 ZORGBIB-
UITLEENPUNTEN

FEBRUARI

Hulpverleners zijn geen doelwit

Februari start droef. Op één dag worden zes Rode Kruismedewerkers vermoord in Afghanistan en twee in Syrië. Het is de start van een dodelijk jaar. In totaal zullen wereldwijd 45 hulpverleners het leven laten in gewapende conflicten. Het Internationale Rode Kruiscomité (ICRC) dat waakt over het internationaal humanitair recht start de campagne #NotATarget. Het hele jaar zal het ICRC iedereen eraan herinneren dat hulpverleners hun werk veilig moeten kunnen doen en ze nooit een doelwit mogen zijn.

MAART

Noodhulpteam rukt uit voor hongersnood in Afrika

Extreme weersomstandigheden en aanhoudende conflicten in Jemen, Somalië, Nigeria en Zuid-Soedan veroorzaakten begin 2017 een enorme hongersnood in verschillende delen van Afrika. Ook wij stuurden een noodhulpteam. In het oosten van Nigeria hielpen we 4.500 families om hun landbouwactiviteiten weer op te starten. Via voedseldroppings boden we 120.000 mensen een levensreddend voedselpakket aan in quasi onbereikbare zones in Zuid-Soedan.

APRIL

Stickerverkoop breekt alle records

650.000. Zoveel stickers hebben onze vrijwilligers verkocht en dat zijn er 80.000 meer dan vorig jaar! Een ongeziene stijging van veertien procent die resulteerde in een totale opbrengst van 3,25 miljoen euro. Het geld gaat integraal naar onze 241 lokale afdelingen. Zij kopen er onder meer ambulances, verzorgingsmateriaal en reanimatiepoppen mee, maar ook AED-toestellen, brancards ... Door een sticker te kopen investeert de Vlaming dus rechtstreeks in zijn eigen omgeving.

MEI

Vervangers voor 40.000 donoren

Elk jaar vallen 40.000 bloeddonoren af. Sommigen tijdelijk omdat ze zwanger zijn, een verre reis maken of een tattoo laten zetten. Anderen voorgoed omdat ze ouder zijn dan 71 of ziek zijn geworden. Daarom zetten we dit jaar onze zoektocht naar vervangers extra in de kijker met de 'Vervang mij'-campagne.

**165.499 DONOREN
VOOR BLOED, PLASMA
EN BLOEDPLAATJES**

JUNI

Repair Cafés, opleidingen en cultuur in de opvangcentra

Gemiddeld verblijven asielzoekers een jaar in onze opvangcentra. Onze centra stimuleren bewoners daarom om hun tijd zo nuttig mogelijk in te vullen en deel te nemen aan verschillende activiteiten. Zo volgden er nooit méér bewoners Nederlandse les. Naast sport en spel is ook theater een rode draad. In samenwerking met toneelgezelschappen werden het afgelopen jaar heel wat projecten opgestart. Ook Repair Cafés blijven populair. Bewoners helpen er om fietsen, microgolfovens en zelfs kledij te herstellen.

JUL

Hulpposten in de spotlights

Tijdens de zomer van 2017 zetten onze vrijwilligers zich in op duizenden evenementen. Loopwedstrijden, dorpsfeesten, concerten ... En dat ging niet onopgemerkt voorbij! 'Iedereen Beroemd' kwam filmen en elke week lieten ze een blik achter de schermen zien van een van onze hulpposten. Ook op de festivals waren onze vrijwilligers prominent aanwezig met een primeur. Zo maakten ze voor het eerst gebruik van een gloednieuw vinnig hulpvoertuig dat makkelijk liggende slachtoffers vervoert. De ambu-gator werd meteen op 14 evenementen ingezet.

AB-plasmadonoren redden een leven

Plasma – de vloeistof in het bloed waarin bloedcellen circuleren – haalde deze zomer onverwacht het nieuws. Onze voorraad kwam onder druk te staan omdat één patiënt voor de behandeling van een levensbedreigende ziekte de hele zomer lang, elke dag verschillende zakjes AB-plasma kreeg toegediend. Bovendien heeft slechts 5 procent van de bevolking bloedgroep AB. AB-plasma is sowieso gegeerd, want net zoals O de universele bloedgroep is voor bloed, is AB de universele bloedgroep voor plasma. Gelukkig wist onze oproep heel wat mensen te raken. In amper twee dagen zamelden we meer dan 1.000 plasmazakjes extra in en werden 37 procent meer afspraken gemaakt.

“Plasma is niet zo gekend als bloed, maar elk jaar hebben tienduizenden mensen plasma nodig. Omdat ze een zwaar verkeersongeval hadden of omdat ze ernstig ziek zijn.”

dr. Daan Dierickx - hematoloog UZ Leuven

AUGUSTUS

SEPTEMBER

Eerste hulp, dan toch niet zo eenvoudig?

8 op de 10 Belgen zegt te weten wat te doen in noodsituaties, maar die zelf-ingeschatte kennis blijkt niet te kloppen. 35 procent van de mensen maakt foute keuzes wanneer ze anderen willen helpen. Dat blijkt uit onze enquête naar aanleiding van Werelderstehulpdag. De perfecte aanleiding om te sensibiliseren dat correcte kennis van eerste hulp echt levens kan redden.

742 GEREgistreERDE
LESGEVERS GAVEN
11.799 LESUREN
EERSTE HULP

OKTOBER

Helpende hand voor 40.000 gezinnen

Door extreem geweld in Myanmar vluchtten in 2017 meer dan 600.000 mensen naar buurland Bangladesh. Ruim de helft van hen zijn kinderen. Ze zitten vast in overvolle opvangkampen aan de modderige oevers van de rivier Naf. Door een ernstig tekort aan proper water en sanitair is er een groot risico op een uitbraak van cholera of difterie. Op vraag van de Bengaalse Rode Halve Maan vertrekt het noodhulpteam (Emergency Response Unit) van Rode Kruis-Vlaanderen meteen om te helpen in de kampen van Cox' Bazaar.

“Dit is de grootste humanitaire crisis in deze regio in decennia. We werken al drie maanden de klok rond om de noden van de gezinnen hier een klein beetje te verlichten. In totaal hielpen we al 40.000 gezinnen aan voedsel, tentzeilen en touw om de hutten van bamboe te versterken.”

Natalie Sterckx, vrijwillig teamlid
Emergency Response Unit

"Mijn man is gedeeltelijk verlamd na een hersenbloeding. Vroeger gingen we veel op reis, nu kan dat niet meer. Dankzij het Rode Kruis zijn we deze zomer toch een weekje samen weg geweest. Dat deed zo'n deugd!"

Sigriet, 49 jaar

NOVEMBER

Vakantiegenot voor iedereen

Dankzij de inzet van onze vrijwilligers genoten in 2017 opnieuw 375 gasten van een zorgeloze vakantie. Voor een laatste keer op het vakantieschip in Nederland, in hotel Ijsselvliedt in Wezep en in het vakantieverblijf Middelpunt in Middelkerke, want in november werkten we ook de ruwbouw van ons gloednieuwe eigen hotel Domein Polderwind af. Een uniek vakantieverblijf met vier sterren, speciaal voor diegenen voor wie vakantie niet altijd vanzelfsprekend is door een beperking, ziekte of ouderdom.

13.000 vrijwilligers: onze trots en onze kracht

Altijd en voor iedereen klaarstaan, dat is geen evidentie. Daarom lanceerden we op 5 december – de internationale dag van de vrijwilliger – een nieuwe campagne om hen in de kijker te zetten: 'Geef er eentje voor eentje die zich geeft.' Als grootste vrijwilligersorganisatie willen we zorgen dat er voldoende middelen zijn om klaar te staan bij grote of kleine rampen.

Rode Kruis-Vlaanderen ontvangt steun van:

Redactie: Rode Kruis-Vlaanderen | **Vormgeving:** Rode Kruis-Vlaanderen
Fotografie: © Wim Daneels, Pieter-Jan De Pue, Marc Gysens, Harryarts/Freepick, IFRC/
Corrie Butler, IFRC/Cynthia Sawe, Rode Kruis-Vlaanderen, Frank Toussaint, Bob Van Mol
Verantwoordelijke uitgever: Philippe Vandekerckhove, Motstraat 40, 2800 Mechelen.